

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю: 014 Середня освіта (географія)

галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка

професійна кваліфікація: вчитель закладу загальної середньої освіти

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Голова Вченої ради**

проф. А.С. Дем'янчук
(протокол № 11 від «27» 06 2018 р.

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2018 р.

Ректор проф. А.С. Дем'янчук
наказ № 08/2018 від «28» 08 2018 р.

Рівне 2018р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

Яроменко Оксани Володимирівни, кандидата географічних наук, доцента, доцента кафедри географії і туризму, гаранта освітньої програми

Калька Андрія Дмитровича, доктора географічних наук, професора, професора кафедри географії і туризму, завідувача кафедри географії і туризму

Басюк Тетяни Олександрівни, кандидата географічних наук, доцента кафедри географії і туризму

Осіпчук Ірини Олегівни, кандидата географічних наук, доцента кафедри географії і туризму

Шикули Ростислава Ростиславовича, кандидата педагогічних наук, доцента кафедри географії і туризму

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

*Директор Рівненського економіко-правового ліцею (м. Рівне)
Коваль Петро Володимирович*

*Кандидат географічних наук, доцент, декан Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк)
Мельнійчук Михайло Михайлович*

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності
014 Середня освіта (географія)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». Природничо-географічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр середньої освіти. Вчитель закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Географія)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 6 місяців
Наявність акредитації	Серія НІ №1897155 Рішення акредитаційної комісії від 16 червня 2016 р. протокол №121,(наказ МОН України від 21.06.2016 №79-А), (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 №1565)
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, спеціаліста
Мови викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До певного завершення циклу навчання або до оновлення освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.megu.edu.ua/uk/
2 – Мета освітньої програми	
Формування загальних та фахових компетентностей для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в проблемному полі географії і біології та методики їх навчання в закладах вищої освіти, здатності до самостійної професійної діяльності в установах та організаціях що відповідають профілю підготовки, педагогічної діяльності в умовах закладів вищої освіти та організаційно-управлінської діяльності в органах державної влади	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Географія) Об'єкт вивчення: освітній процес у закладах загальної середньої освіти за предметною спеціальністю. Цілі навчання: формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання (за предметною спеціальністю), що передбачають здійснення інновацій та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області: навчальні дисципліни, які забезпечують оволодіння професійними компетентностями. Методи, методики та технології: - загальнонаукові та специфічні методи дослідження (історичний: хронологічний, періодизації, порівняльно-історичний, ретроспективний, структурно-системний; логічний, метод класифікації);

	- методики і технології навчання, які використовуються у процесі викладання географії у закладах загальної середньої освіти. Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра спрямована на здобуття фундаментальних, професійно орієнтованих знань та умінь, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, що дозволяють ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і практичні проблеми у сфері середньої освіти
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Географія)
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускник може працювати на посадах, пов'язаних з навчальною діяльністю в закладах загальної середньої освіти на посадах учителя географії; працівника громадсько-суспільних та культурних установ, дотичних до сфери географії та освіти. Посади за класифікатором професій ДК 003:2010: 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти 234 Вчителі спеціалізованих навчальних закладів 2340 Вчителі спеціалізованих навчальних закладів 235 Інші професіонали в галузі навчання 2351 Професіонали в галузі методів навчання 2351.1 Наукові співробітники (методи навчання) 2351.2 Інші професіонали в галузі методів навчання
Подальше навчання	Магістр може продовжувати навчання на освітньому і науковому ступені доктора філософії, підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання здійснюється на засадах студентоцентрованого, проблемно-орієнтованого, міждисциплінарного підходів. Викладання проводиться з використанням інтерактивних методів навчання у вигляді лекцій, практичних занять, семінарів, консультацій, виробничої та переддипломної практик, підготовки кваліфікаційної роботи магістра.
Оцінювання	Поточне усне та письмове оцінювання, тестовий контроль, презентація індивідуальних робіт, есе, захист звітів з практик, підсумковий контроль (екзамени, заліки), захист кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність і готовність спрямувати дії на розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у сферах регіонального розвитку, природокористування, природо-охоронної діяльності, міського і районного планування.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до використання знань та умінь, набутих у

(ЗК)	процесі вивчення іноземної мови, у відносинах з контрагентами та під час обробки іншомовних джерел інформації; ЗК 2. Використання методологічного апарату наукових досліджень для вирішення теоретичних і прикладних завдань, що постають перед фахівцями у галузі освіти та науки; ЗК 3. Здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури; ЗК 4. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності; ЗК 5. Здатність працювати з інформацією, знати інформаційні потреби суспільства, інформаційно-пошукові ресурси та вміння управляти інформацією в професійній діяльності; ЗК 6. Здатність спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань; ЗК 7. Здатність до колективних дій та організації взаємодії в колективі; ЗК 8. Здатність працювати в культурному середовищі для забезпечення успішної взаємодії у сфері науки та освіти; ЗК 9. Здатність працювати самостійно, автономно діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості; ЗК 10. Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості, вміння управляти комплексними діями або проектами
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність використовувати знання, уміння, навички в галузі організації, інформаційного забезпечення та ефективності наукових досліджень. ФК 2. Здатність і готовність аналізувати та моделювати стан та розвиток регіональних суспільних і природних систем. ФК 3. Здатність і готовність спрямувати дії на розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у сферах регіонального розвитку, природокористування, природоохоронної діяльності, міського і районного планування. ФК 4. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (мови програмування, пакети) для картографування природних, суспільних явищ і процесів та екологічних досліджень. ФК 5. Здатність розв'язувати широке коло географічних проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів. ФК 6. Здатність аналізувати географічні об'єкти і процеси як природного походження, так і антропогенні, з погляду фундаментальних принципів і знань природничих наук, а також на основі відповідних методів. ФК 7. Вміння проектувати, планувати і проводити дослідні завдання в межах своїх професійних обов'язків, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове впровадження у виробництво. ФК 8. Вміння застосовувати основи педагогіки і психології у освітньому процесі у закладах освіти. ФК 9. Знання основних сучасних положень фундаментальних наук стосовно походження, розвитку та будови Всесвіту,

	здатність їх застосовувати для формування світоглядної позиції. ФК 10. Вміння формувати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів у геосферах та їхніх компонентах із використанням математичних, картографічних методів і геоінформаційних технологій. ФК 11. Володіння базовими уявленнями про глобальні проблеми людства, що сприяють розумінню причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й умінь їх використовувати у професійній і соціальній діяльності. ФК 12. Здатність застосовувати знання про регіональний розвиток для розробки конкретних інструментів регіональної політики. ФК 13. Здатність аналізувати існуючі суспільно-географічні комплекси, моделі природокористування з метою сталого розвитку регіонів. ФК 14. Здатність до формування в учнів та студентів життєвих компетентностей, застосовуючи міжпредметні зв'язки. ФК 15. Здатність раціонального та цілеспрямованого планування та проектування освітнього процесу в закладах освіти. ФК 16. Здатність здійснювати об'єктивний контроль за рівнем навчальних досягнень учнів та студентів і корегувати недоліки. ФК 17. Здатність застосовувати ефективні шляхи мотивації учнівської та студентської молоді до саморозвитку, самоосвіти, самовизначення, самореалізації. ФК 18. Уміння створювати умови для забезпечення охорони життя й здоров'я учнів та студентів. ФК 19. Сприяти вихованню загальнолюдських цінностей на уроках і в позакласній роботі, забезпечувати соціалізацію учнів та студентів у колективі. ФК 20. Здатність у процесі навчання та виховання розуміти й реалізовувати стратегію сталого розвитку людства.
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 1. Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі в міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі. ПРН 2. Розробляти, керувати та управляти проектами з географії і біології, оцінювати і забезпечувати якість робіт. ПРН 3. Планувати і здійснювати дослідження в межах своїх професійних обов'язків. ПРН 4. Розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту, геопланування, здійснювати моніторинг регіонального розвитку, складати плани та програми. ПРН 5. Демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, вміння генерувати нові ідеї в області географічних наук. ПРН 6. Застосовувати освітні технології та методи викладання предметного матеріалу з географії у закладах освіти. ПРН 7. Моделювати геосферні об'єкти і процеси, застосовуючи картографічні і математичні методи та геоінформаційні технології. ПРН 8. Ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти в складі геосфер, їхні властивості, явища та процеси, їм притаманні. ПРН 9. Володіти методами аналізу просторових зв'язків та залежностей в геосистемах (регресійний, варіаційний, дискримінантний, факторний аналіз), основами геостатистичного аналізу. ПРН 10. Уміння оцінювати ресурсний потенціал територій (регіонів) з метою подальшого	

рекреаційно-туристичного їх освоєння

ПРН 11. Здатність здійснювати історико-географічне дослідження території, надавати економіко-географічну оцінку розвитку регіонів, розкривати специфіку регіонального розвитку, характеризувати рівень розвитку окремих держав.

ПРН 12. Володіти основами професійної культури, використовувати наукову географічну та біологічну літературу українською мовою та іноземною мовою, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною мовою

ПРН 13. Здійснювати відбір, аналіз, представлення і поширення географічної та біологічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби (в тому числі – за допомогою цифрових технологій)

ПРН 14. Використовувати графічні способи презентації географічної та біологічної літератури або власного дослідження, включно з картографічним методом, його принципами та правилами

ПРН 15. Формувати в студентів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми користування картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Реалізація програми забезпечується фахівцями високої кваліфікації, які мають досвід навчально-методичної, науково-дослідної та практичної роботи відповідно до спеціальності та вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти (навчальні корпуси, гуртожитки, тематичні кабінети, бібліотека, комп'ютерні класи, мультимедійне обладнання, спортивний зал, басейн).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти (наявність у бібліотеці університету фахових періодичних видань відповідного або спорідненого профілю, офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про нього; електронного ресурсу закладу освіти, на якому розміщені навчально-методичні матеріали з дисциплін навчального плану).

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно з ліцензією передбачається підготовка іноземців та осіб без громадянства

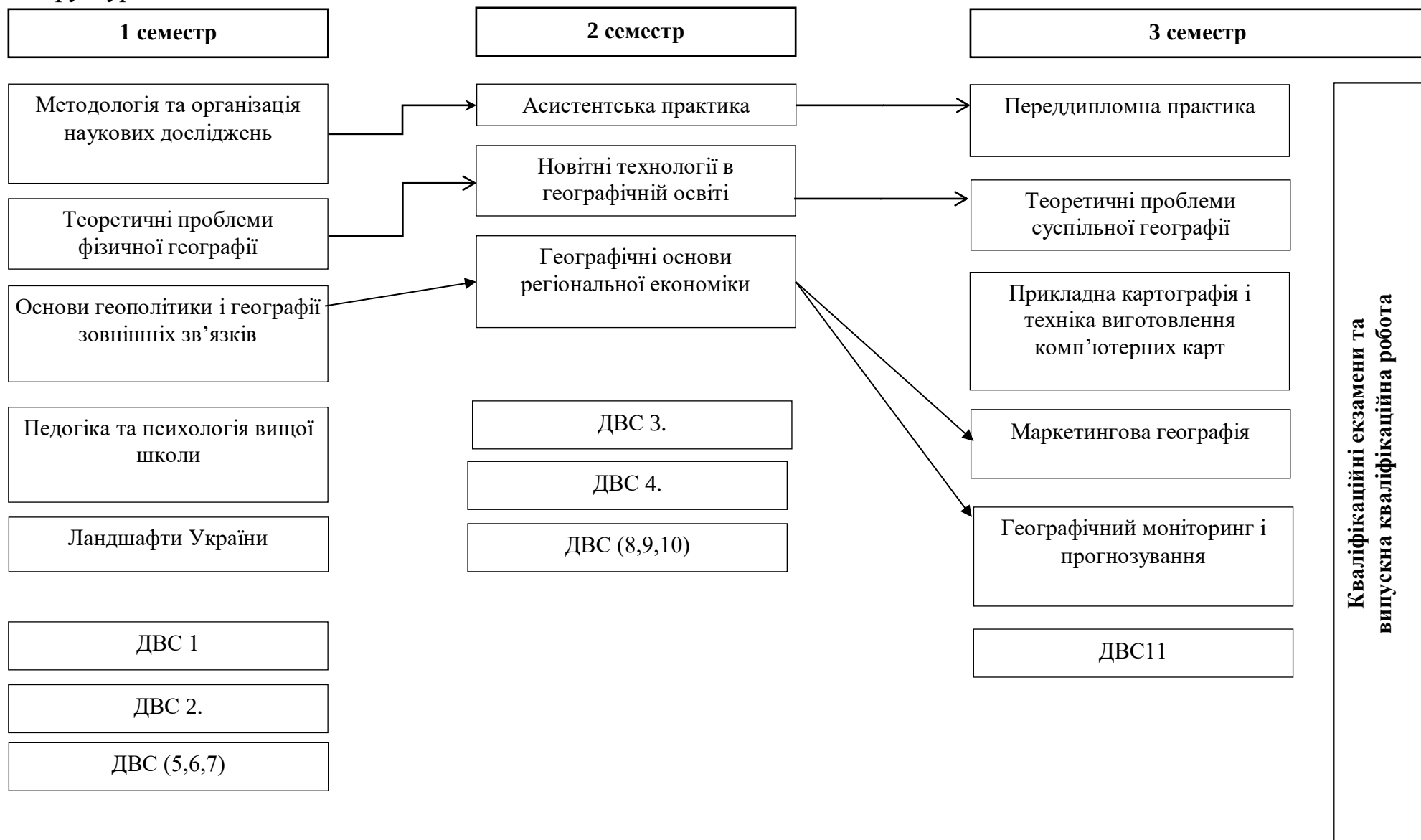
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП.

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Методологія та організація наукових досліджень	3	залік
ОК 2.	Педагогіка та психологія вищої школи	3	екзамен
ОК 3.	Асистентська практика / Дослідницька практика	9	екзамен
ОК 4.	Переддипломна практика	9	екзамен
ОК 5.	Кваліфікаційна робота / державні іспити	9	екзамен
ОК 6.	Новітні технології в географічній освіті	4	залік
ОК 7.	Теоретичні проблеми фізичної географії	4	залік
ОК 8.	Теоретичні проблеми суспільної географії	4	екзамен
ОК 9.	Методика викладання географії у вищій школі	3	залік
ОК 10.	Ландшафти України	3	залік
ОК 11.	Прикладна картографія і техніка виготовлення комп'ютерних карт	3	залік
ОК 12.	Основи геополітики і географії зовнішніх економічних зв'язків	3	екзамен
ОК 13.	Маркетингова географія	3	залік
ОК 14.	Географічний моніторинг та прогнозування	3	залік
ОК 15.	Географічні основи регіональної економіки	4	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		67	

Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок 1</i>			
ВК 1	Спортивний туризм	4	залік
ВК 2	Теорія походження життя на Землі	4	залік
ВК 3	Географія рідного краю	3	екзамен
ВК 4	Конструктивна географія	3	залік
<i>Вибірковий блок 2</i>			
ВК 1	Основи просторового аналізу геосистем	4	залік
ВК 2	Нормування якості довкілля	4	залік
ВК 3	Методи використання карт	3	екзамен
ВК 4	Історія ґрунтознавчої науки	3	залік
<i>Вибір з переліку (студент обирає дисципліну з кожного переліку)</i>			
ВК 5.	Дисципліна на вибір 2 семестру (1 дисципліна)	3	залік
ВК 6.	Дисципліна на вибір 2 семестру (1 дисципліна)	3	залік
ВК 7.	Дисципліна на вибір 3 семестру (1 дисципліна)	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених цією програмою: захист магістерської роботи або комплексний кваліфікаційний іспит.

Присвоєння кваліфікації «Вчитель закладу загальної середньої освіти» здійснює атестаційна екзаменаційна комісія.

Атестація здійснюється відкрито та публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ЗК 1	•		•	•		•									
ЗК 2	•				•	•			•	•					
ЗК 3						•						•			
ЗК 4	•					•							•	•	•
ЗК 5	•					•									
ЗК 6	•	•									•				
ЗК 7		•													
ЗК 8	•	•													
ЗК 9		•	•	•											
ЗК 10		•	•	•					•						
ФК 1	•	•							•						
ФК 2					•							•	•	•	•
ФК 3							•	•							
ФК 4											•				
ФК 5							•	•		•					
ФК 6						•				•		•	•	•	
ФК 7														•	
ФК 8		•													
ФК 9										•					
ФК 10											•				•
ФК 11					•		•	•							
ФК 12															•
ФК 13								•							
ФК 14									•						
ФК 15	•	•							•						
ФК 16		•													
ФК 17			•												
ФК 18		•													
ФК 19		•	•												
ФК 20						•									

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентам освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ПРН 1						•						•	•		
ПРН 2	•				•	•					•		•	•	
ПРН 3	•				•		•	•			•				
ПРН 4										•			•	•	•
ПРН 5		•	•	•		•			•						
ПРН 6		•							•						
ПРН 7											•			•	
ПРН 8					•					•				•	
ПРН 9											•			•	•
ПРН 10										•			•	•	•
ПРН 11										•					•
ПРН 12		•				•			•						
ПРН 13	•				•	•			•		•				
ПРН 14	•										•				
ПРН 15											•				

Перелік нормативних документів

1. Закон України від 01.07.2014 р. No 1556 VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>]
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>]
3. Постанова Кабінету Міністрів України в ід 29.04.2015 р. No 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>]
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. No 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>]
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>]
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-radaministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
7. Національна рамка кваліфікації [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>